

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 5. Vtrum hæc scientia fuerit habitualis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Confirmatur, Quia comprehendebat naturas omnium rerum creaturarum per hanc scientiam: ergo etiam videbat in illis omnes effectus. Vnde etiam sequitur propriè loquendo non potuisse vti discursu per hanc scientiam, scilicet eo modo quo nos: Quia eodem conatu ferebatur in causas & effectus, & eorum connexionem. Etsi enim erant fortè plures actus, quibus cognoscebat causam, & effectus, & horum connexionem; tamen censebantur vnus: nam alter ex altero necessariò resultabat. Vnde quod hîc dicit D. Thomas hanc scientiam potuisse esse collatiuam, intellige de discursu impropriè dicto.

ARTICVLVS IV.

Vtrum hac Scientia in Christo fuerit maior, quàm sit Scientia Angelorum?

20
Fuit perfectior Angelicâ scientiâ.

Respondetur; Hanc scientiam fuisse perfectiorem scientiâ Angelicâ; tum, ratione claritatis, & certitudinis (est enim in suo ordine, scilicet supernaturali clara & perfecta:) tum, ratione multitudinis obiectorum; quia extendit se etiam ad obiecta supernaturalia. Hinc sequitur hanc scientiam fuisse essentialiter perfectiorem omni scientiâ, quæ intellectui humano vel Angelico possit esse naturalis: quia nullâ scientiâ naturali creaturæ, possunt euidenter cognosci secreta cordium, mysteria gratiæ, & futura contingentia; quæ tamen per scientiam infusam cognoscuntur.

21
Etiam circa naturalia.

Dices; Hinc quidem sequi illam esse perfectiorem Angelicâ, qua parte versatur circa non naturalia, non tamen qua parte versatur circa res naturales. Vnde quidam existimant hanc scientiam, ex hac parte, non fuisse perfectiorem scientiâ Adæ. Sed hoc omninò fallum est: Adam enim non cognoscebat perfectè naturam Angelicam; sed ea dumtaxat quæ naturalem caprum intellectus humani non excedunt; vt sunt corporalia; spiritalia autem valdè imperfectè. Christus autem perfectè cognoscebat omnes substantias spirituales. Deinde Christus per hanc scientiam cognoscebat supernaturalia: ergo per idem lumen superioris ordinis penetrabat etiam veritates naturales altiori modo quàm homo vel Angelus. Patet consequentia, Quia sicut eandem veritatem altiori modo cognoscit Angelus, quàm homo, eo quòd habeat altius lumen; ita Christus cum haberet sublimius lumen quàm Angelus, nempe supernaturale; cognoscebat etiam veritates naturales altiori modo, quàm Angelus vel homo. Quòd autem D. Thomas hîc addit hanc scientiam fuisse imperfectiorem Angelicâ, quantum ad modum cognoscendi naturalem animæ humanæ, qui est per conuersionem ad phantasmata, & per discursum; difficile est ad intelligendum.

ARTICVLVS V.

Vtrum hac Scientia fuerit Habitualis?

22
Fuit habitualis.

Respondetur; Non solum actus, sed etiam habitus scientiæ infusæ Christo inerat. Ita

D. Thomas hîc, & communior sententia Theologorum dist. 14. in 3. Ratio est; Quia alioquin ipsius intellectus non fuisset intrinsecè potens, nec habuisset debitam proportionem ad actus huius scientiæ; nam hæc potentia & proportio est per habitum. Confirmatur, Quia hæc scientia erat supernaturalis: atqui ad actus supernaturales non habemus perfectam potentiam, nec debitam proportionem, nisi per habitus, quibus illi actus sunt connaturales.

ARTICVLVS VI.

Vtrum hac Scientia fuerit distincta per diuersos Habitibus?

Notandum est; In hac scientiâ tria posse considerari. Primum est, Lumen intellectuale, seu habitus, se tenens ex parte potentia, quo potentia completur & redditur efficax. Secundum est, Species intelligibilis representans obiectum, eiusque locum seu præsentiam supplens. Tertium est, Actus seu operatio. Quæ tria etiam suo modo in scientia beatifica reperiuntur.

23
Distincta secundum multas species.

Dico Primò; Hæc scientia infusa, erat distincta secundum multas species intelligibiles. Est communis sententia Doctorum, præter Marfilii q. 10. art. 2. qui putat in hac scientia tantummodo vnicam speciem intelligibilem fuisse, quæ posset omnia representare. Sed contrarium est longè probabilius. Primò, Quia per hanc scientiam Christus intuetur res diuersissimas; naturales, supernaturales, spirituales, corporeas; idque in omnibus rerum generibus: Atqui videtur excedere conditionem speciei creatæ, vt vna existens, hæc omnia, distinctè vt in se sunt, secundum omnes suas differentias representet; hoc enim videtur proprium diuinæ essentia. Secundò, Quia hæc scientia debebat esse minùs simplex quàm beatifica, cum sit inferior: ergo per plures species distincta. Tertio, Quia vna scientia per vnam speciem potest habere actum adequatum illi speciei, vt communior sententia Doctorum tenet: At Christum per hanc scientiam non cognoscebat omnia vnico actu, vt suppono: ergo non conueniebat vt haberet vnicam speciem.

24
Species hæc erant perfectiores & vniuersiores quàm præmissi Angelis.

Dico Secundò, Hæc species erant perfectiores & vniuersiores, quam species intelligibiles Angelorum, etiam supremorum; ac proinde pauciores. Est communior sententia Doctorum. D. Tho. in 3. d. 14. a. 3. quæstion. 4. etsi hîc contrarium teneat. Richardi eadem dist. & passim recentiorum. Scotus vult eas fuisse perfectissimas, quæ per diuinam potentiam fieri possunt (quamuis hoc non sit necessarium) censet tamen non fuisse vniuersiores.

Scotus.

Sed Probatur; Consentaneum erat vt Anima Christi haberet altiorem & vniuersiorem modum intelligendi omnia in proprio genere, seu per cognitionem vespertinam; quàm Angeli illisque antecelleret, non modo in claritate, sed etiam in generalitate intelligendi. Ergo &c.

Obiectum.

Dices, Consentaneum erat vt Anima Christi superaret Angelos in perfectionibus supernaturalibus, non tamè in ijs quæ Angelis erant naturales: atqui hæc scientia infusa est Angelis naturalis: ergo in eâ Christus non debebat excellere.

Sed